

15 Şubat '16

TÜRKİYE-ÜRDÜN İŞ KONSEYİ AMMAN ZİYARETİ

[Sonuç Raporu]

(3-4 Şubat 2016)

TÜRKİYE-ÜRDÜN İŞ KONSEYİ AMMAN ZİYARETİ

Sonuç Raporu:

(3-4 Şubat 2016)

Türkiye-Ürdün İŞ Konseyi olarak İŞ Konseyi Başkanı Ruhsar Pekcan başkanlığında 3-4 Şubat 2016 tarihlerinde Amman'a bir ziyaret düzenlendi. Ziyarete İŞ Konseyi Başkan Yardımcısı Kaan Bal, Yürütme Kurulu Üyesi Ahmet İlker Türk, Ürdün'ün İstanbul Fahri Konsolosu Şerif Egeli, Ürdün'de yatırımları olan, su sektöründe proje geliőtirmek isteyen, Amman Belediyesi ulaştırma projesi ve Su Bakanlığı'na bağılı su taşıma projelerine ilgi duyan firmalarımız iştirak ettiler.

Ziyaretin ilk günü olan 3 Şubat 2016 tarihinde Amman Belediye Başkan Yardımcısı Dr. Yousef Al Shawarba ile Amman Belediyesinde bir toplantı düzenlendi. Toplantıya Amman Belediyesi Ulaştırma Projelerinden Sorumlu Müdürleri Ayman Smadi'de katılarak Amman Şehri Ulaştırma projesine dair bir sunum yaptı. Dr. Yousef Al Shawarba İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin tecrübelerinden ve uygulamaya koydukları projelerden faydalanmak istediklerini, Amman ulaőtım sistemini iyileőtirmek amacıyla çeőtitli projeler geliőtirildiğini ifade etti. Yapılan sunumda aŐağıdaki bilgilere yer verildi;

- 32 km'lik metrobüs yolunu kapsayan BRT Projesi I. Fazı, proje değeri 100 milyon dolar
- "Sweileh" Otobüs Terminali, yatırım bedeli 25-50 milyon Dolar
- Şehrin Kuzey ve Güneyini birbirine bağılayacak tek yönde saatte 28.000 yolcu taşıyacak, 12 km uzunluğundaki Amman Metro Projesi,
- 1.2 km uzunluğunda, çift yön elektronik ücret toplama sistemi dahil olmak üzere "Taj Tunnel" Projesi, yatırım bedeli 70 milyon dolar
- Akıllı Otopark Sistemleri İnŐaası, yatırım bedeli 50 milyon dolar
- Elektrikli Araçlara yönelik güneş panellerinden oluşan elektrikli araç Őarj istasyonları, yatırım bedeli 100 milyon dolar
- Mevcut elektrik direklerinin enerji tasarruflu LED direklerle yenilenmesi projesi. Yatırım bedeli 120 milyon dolar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı İbrahim Saif'e yapılan ziyarette Bakan ve teknik ekibi tarafından dile getirilen hususlar ve projeler aŐağıdaki Őekildedir;

- Zarqa Rafinerisi'nin Rehabilitasyonu Projesi(Yatırım bedeli 2 milyar dolar)
- Ürdün başta güneş ve rüzgar enerjisi olmak üzere yenilenebilir enerji projelerinde başarılı projeler geliőtirmiŐtir. 2018 yılı sonuna kadar güneş ve rüzgar enerjisinden elde edilmiŐ 1000 MW kurulu güceulaŐılması hedeflenmektedir.(%50 güneş ve %50 rüzgar gücü)
- Ürdün'de önemli miktarda Kaya petrolü keŐfedilmiŐ olup, anlaşmalar imazalanmıŐtır.Őu anda Estonyalı Enefit Firması ile Kaya petrolünün çıkartılmasına ilişkin anlaşma imazalanmıŐtır.

- 970 km uzunluğunda Irak-Ürdün Ham Petrol Boru Hattı Projesi. BOOT şeklinde geliştirilecek proje ile günde 1 milyon varil ham petrolün Irak'tan Akabe'ye taşınması söz konusu. Günlük olarak Ürdün'ün 150 bin varil satış yapıldıktan sonra kalan miktar ihrac edilecektir. Proje geliştiricisi mühendislik, dizayn, finansman, inşaat, 20 yıl süre için boru hattının işletmesini üstlenecektir. Boru hattının 600 km'si Ürdün sınırları içinden geçecektir. Söz konusu boru hattı ham petrol ve doğal gaz olmak üzere 2 paralel hattan oluşacaktır. İlgilenen Yatırımcıların Massa Global Holding ve China Petroleum Pipeline Bureau ile temasa geçmeleri mümkündür.
- 17-18 Mayıs 2016 tarihlerinde Amman'da Ürdün Başbakanı ev sahipliğinde "Petrol, Gaz ve Yenilenebilir Enerji" konulu Konferans düzenlenecektir. Söz konusu Konferans'a Türk firmalarından da katılım sağlanması önem taşımaktadır.

Ürdün İşadamları Derneği(JBA) Merkezinde yapılan Türkiye-Ürdün İş Konseyi Toplantısında T.C. Amman Büyükelçisi Sedat Önal, İş Konseyi Başkanı Ruhsar Pekcan, JBA başkanı ve Türkiye-Ürdün İş Konseyi Başkanı Hamdi Tabaa'a, Ürdün'ün İstanbul Fahri Konsolosu Şerif Egeli, Akabe Özel Ekonomi Bölgesi Temsilcisi Dr. Yusuf Mansur birer konuşma yaptılar.

Büyükelçi Sedat Önal, Türkiye'deki seçimler nedeniyle son dönemde karşılıklı üst düzey ziyaretler yapılamadığını, ancak yakın dönemde Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun Ürdün'e bir ziyaretinin söz konusu olduğunu belirtti. Ayrıca, transit karayolu taşımacılığında Suriye'nin artık kullanılmaması nedeniyle alternatif taşımacılık hatlarının geliştirilebileceğini, İskenderun ve Akabe arasında RO-RO hattının bir alternatif olabileceğini ifade etti.

Hamdi Tabaa'a, gübre üretimi ve Amman'ın su şebekelerinde oluşan su kaçaklarının önlenmesi hususunda bir Türk firmasının geliştirdiği proje başta olmak üzere işbirliği fırsatlarının değerlendirilmesi gerektiğini, diğer yandan Akabe Özel Ekonomi Bölgesi'nde daha fazla Türk yatırımı görmeyi arzuladıklarını, turizm sektöründe de ortaklıklar kurulabileceğini, THY'nın Akabe'ye düzenlediği uçuşlar ile Akabe'nin öneminin daha da arttığını, ayrıca Ölü Deniz'e daha fazla turist gelmesi için Türk ve Ürdünlü seyahat acentalarının ortak çalışmalar geliştirilebileceğini söyledi. Diğer yandan, Kızıldeniz'den Ölüdeniz'e su taşıma projesi olan "Kızıldeniz-Ölüdeniz" ihalesine Türk firmalarının ilgi göstermelerini beklediklerini ifade etti.

Ruhsar Pekcan, bölgenin zor bir dönemden geçtiğini, bu zor süreçte Türkiye ve Ürdün'ün daha yakın işbirliği yapabileceğini, Ürdün'ün Türkiye için stratejik bir öneme sahip olduğunu, Akabe'nin de Türk yatırımcıları açısından Körfez Ülkeleri ve Afrika'ya bir geçiş noktası olduğunu dile getirdi. Diğer yandan, Türk inşaat firmalarının "Engineering News Record" 2015 yılı verilerine göre dünyanın en iyi 250 inşaat firması arasında 43 Türk firması yer aldığını ve Çin'in ardından Türk firmalarının 2. Sırada yer aldıklarını, Ürdün'deki altyapı projeleri ile ilgilendiklerini belirtti.

Şerif Egeli, Türkiye'den bir gübre üreticisi firmanın Ürdün'de fosforik asit üreterek Türkiye'ye ihrac etmek istediklerini ancak fiyat konusunda Ürdün Fosfat Firması(JPMC) anlaşmaya varamadıklarını belirtti. Ayrıca, nceki Ekonomi Bakanı'nın Ürdün'e gerçekleŐtirdiđi ziyaret sırasında Akabe Ekonomi Bölgesi'ne bir Türk Bölgesi kurulması hususunda görüŐüldüđünü ifade etti.

Dr. Yusuf Mansur, 2001 yılında kurulan Akabe zel Ekonomi Bölgesi'nin gümrük vergilerinden muaf olduğunu, Afrika ve Körfez lkeleri'ne bir geçiş noktası olduğunu, bir kaç Türk yatırımı bulunduğunu, son dönemde özellikle in'den önemli yatırımlar çekildiğini, in ile imzalanan İyi Niyet Anlaşması'na göre, Shenzen -Aqaba Sanayi Bölgesi kurulacağını, PBI Akabe Sanayi Bölgesi'nin Financial Times'ın 2015 yılı dünyadaki sanayi tesisleri sıralamasında yabancı sermaye çekilmesi kriterinde birinci sırada yer aldığını söyledi.

4 Şubat 2016 tarihinde Ürdün HaŐimi Krallığı Başbakanı Abdullah Al Nsour makamında ziyaret edildi. Başbakan ile gerçekleŐen toplantıda Ürdün Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Ibrahim Saif, Bakanı Aymen Hatahet, Sanayi ve Ticaret Bakanı Maha Ali ve Su Bakanı Hazem Al Naser hazır bulundular.

Türk heyeti adına Büyükelçi Sedat nal, AK Parti Erzurum Milletvekili Zehra TaŐkesenliođlu, İŞ Konseyi başkanı Ruhsar Pekcan ve Ürdün HaŐimi Krallığı İstanbul Fahri Konsolosu Şerif Egeli birer konuşma yaptılar.

Başbakan Al Nsour, 2014 yılına kadar Türkiye ve Ürdün arasındaki ilişkilerin çok iyi seyrettiğini, ancak 2014 yılından sonra başta Irak ve Suriye'deki olumsuz geliŐmelere bağlı olarak yavaŐlama yaŐandıđını, aslında bu durumun iki ülkeyi birbirine yakınlılaŐtırması gerektiğini belirtti. Yine bölgedeki olaylar ve taşımacılık sorunu nedeniyle son yıllarda Türkiye'nin Ürdün'e ihracatının yavaŐ bir hızla arttığını, Ürdün'n Türkiye'ye olan ihracatının ise azaldığını, Ürdün'n Türk mallarının bölgeye dağıtımı için bir merkez olarak kullanılabileceğini, özellikle Akabe ve Mafraq Bölgelerinde yatırım yapılabileceğini ifade etti. Diğer yandan, turizm konusunda da hac ziyaretleri öncesinde Suudi Arabistan'a gitmeden önce hacıların Amman zerinden Kudüs' ziyaret edebileceklerini ve bu kapsamda turlar düzenlenebileceğini dile getirdi.

Büyükelçi Sedat Önal, vizelerin kaldırılması ve Serbest Ticaret Anlaşması'nın iki ülke ilişkilerinde son derece olumlu etkileri olduğunu, THY'nın Akabe seferleri vesilesiyle Akabe'ye gelen turist sayısının arttığını, taşımacılık sorunu nedeniyle ticari ilişkilerin de istenilen düzeyde seyretmediğini, alternatif taşımacılık güzergahlarının kullanılabileceğini, İskenderun'dan Akabe'ye RO-RO seferleri başlatılmasının bir çözüm olabileceğini belirtti.

Ruhsar Pekcan, Türk inşaat firmalarının faaliyetleri ve Türk müteahhitlik sektörüne ilişkin bilgi aktardı. Özellikle altyapı projeleri, Amman Ulaştırma projesi, Kızıldeniz-Ölüdeniz Su Taşıma Projesi ve finansmanı Türk Eximbank tarafından sağlanacak Amman Su Şebekesi ile ilgili kaçakların önlenmesine yönelik bir Türk firması tarafından geliştirilen projenin işbirliği yapılabilecek önemli alanlar olduğunu vurguladı.

Şerif Egeli ise, tarım ülkesi olan Türkiye'nin gübreye ihtiyacı olduğunu, bir Türk gübre üreticisinin Ürdün'de Ürdün Fosfat Üretim Şirketi JPMC ile ortaklaşa fosforik asit üretmek istediğini ancak bir anlaşmaya varılamadığını belirtti.

Başbakan ziyaretinin ardından T.C. Amman Büyükelçisi Sedat Önal'ın Türk heyeti onuruna verdiği öğle yemeğine iştirak edildi.

Su Bakanı Hazem Al Naser'e yapılan ziyarette, Bakan Kızıldeniz-Ölüdeniz ihalesine ilişkin olarak bilgi aktardı. Buna göre ihale şartnamelerinin alım sürecinin 31 Mart 2016 tarihine kadar uzatıldığını, bugüne kadar 75 uluslararası firmanın şartnameyi aldığını aralarında birkaç Türk firması olduğunu aktardı. Amman su şebekesine ilişkin olarak ise su kayıpları ile ilgili şartnameyi hazırlıyacaklarını ve ihaleye çıkacaklarını ifade etti.

